

सह्याद्रीया राखणदार

स्नान-दान आणि गंगापूजनाचा सप्त !

दरवर्षी ज्येष्ठ मासारंभासह गंगादशहरा प्रारंभ होतो आणि ज्येष्ठ महिन्यातील शुक्ल दशमीला गंगा दशहर समापन साजरा केला जातो. असे म्हणतात की गंगा दसरा सप्तमीच्या दिवशी माता गंगा भगवान शंकराच्या केसात अवतरली आणि त्यानंतर गंगा दसर्याला पृथ्वीवर अवतरली. याबद्दलची रोचक माहिती श्री कृष्णकुमार आनंदी-गोविंदा निकोडे गुरुजींनी या संकलित लेखातून सादर केली आहे... संपादक.

आज गंगादशहरा आहे. या सणाच्या दिवशी तिथी, नक्षत्र आणि सूर्य-चंद्राच्या स्थिरीतून शुभ योग तयार होत आहेत. यासोबतच दिवसभर सिद्धी आणि रवियोग राहील. त्यामुळे स्नान-दान आणि गंगापूजनाचा हा सण आणखीनच खास बनला आहे. दहा योगाने बनला दशहरा. गंगा अवतरली तेव्हा ज्येष्ठ महिन्याच्या शुक्ल पक्षाची दशमी तिथी होती आणि हस्त नक्षत्र, व्यतिपात योग, करण आनंद योग, चंद्र कन्या राशीत आणि सूर्य वृषभ राशीत होता. अशा वेळी गंगेची पूजा करून स्नान केल्याने अक्षय पुण्य प्राप होते. हा योग फार दुर्भिल आहे. या वेळी ज्येष्ठ महिन्याच्या शुक्ल पक्ष, दशमी तिथी, हस्त नक्षत्र, गर करण, चंद्र कन्या राशीत आणि सूर्य वृषभ राशीत असेल. गंगा दसर्याला गंगा देवीची पूजा केली जाते आणि या दिवशी गंगासानाताही विशेष महत्त्व आहे. असे मानले जाते की ज्येष्ठ महिन्यातील शुक्ल पक्षातील दशमी तिथीला देवी गंगा अवतरली होती, म्हणून गंगादशहरा साजरा

केला जातो.

या दिवशी लोक गंगा नदीत स्नान करतात आणि दान देतात. या सणाला अन्यन्यासाधारण महत्त्व आहे. या दिवशी गंगेत स्नान केल्याने दहा प्रकारची पापे दूर होतात, असे सांगितले जाते. गंगा दसर्याच्या दिवशीचे महत्त्व आणि मंत्रांबद्दल जाणून घेऊ-धार्मिक मान्यतेनुसार गंगा दसर्याच्या दिवशी गंगेत स्नान योग, करण आनंद योग, चंद्र कन्या राशीत आणि सूर्य वृषभ राशीत होता. अशा वेळी गंगेची पूजा करून स्नान केल्याने अक्षय पुण्य प्राप होते. हा योग फार दुर्भिल आहे. या वेळी ज्येष्ठ महिन्याच्या शुक्ल पक्ष, दशमी तिथी, हस्त नक्षत्र, गर करण, चंद्र कन्या राशीत आणि सूर्य वृषभ राशीत असेल. गंगा दसर्याला गंगा देवीची पूजा केली जाते आणि या दिवशी गंगासानाताही विशेष महत्त्व आहे. असे मानले जाते की ज्येष्ठ महिन्यातील शुक्ल पक्षातील दशमी तिथीला देवी

संकलन व सुलेखन
श्री कृष्णकुमार गो. निकोडे गुरुजी.
पोटेवालेड, गविलगड,
फक्त मध्यभाष - ९१३२७९६६२३.

केल्याने पाप धुऊन जाते. यासोबतच मानसिक शांतीही मिळते आणि शरीर शुद्ध राहते. या दिवशी गंगा पूजून केल्याने भगवान विष्णू प्रसन्न होऊन आशीर्वाद देतात. या प्रसंगी गंगेत स्नान केल्याने माणसाला मोक्ष प्राप होतो, कारण राजा भगीरथने

आपल्या पूर्वजांना वाचवण्यासाठी आणि मोक्ष मिळवून देण्यासाठी आपल्या कठोर तपश्चयेने माता पाहिजे. गंगाजीच्या पूजेत सर्व वस्तु दहा प्रकाराच्या असायात. उदाहरणार्थ, दहा प्रकारची फुले, दहा सुगंधी, दहा दिवे, दहा प्रकारची फले असायीत. पूजेनंतर दान करायचे असेल तर दहाच वस्तुंचे दान करावे, कारण ते चांगले मानले जाते, पण जव आणि तीळ याचे दान सोळा मुरुंचे असाये. दहा ब्राह्मणांनाही दक्षिणांच्या द्यावी. गंगा नदीत स्नान करताना दहा वेळा स्नान करावे, असे सांगितले जाते. गंगा मातोचे वरदान मिळवण्यासाठी ''अं॒ नमों गंगायै विश्वरूपिण्यै नारायण्यै नमो नमः'' या मंत्राचा जप करावा. असे मानले जाते की या मंत्राचा जप केल्याने मनुष्याच्या पापांचा नाश होतो आणि त्याता परम पुण्य प्राप होते.

गंगादशहराच्या दिवशी गंगा देवीची पूजा केल्याने भगवान विष्णू प्रसन्न होतात, असेही म्हटले जाते. या दिवशी पूजा करताना मंत्रासोबतच भगवान आणेन्यात भोलेनाथाची पूजा करण्याचाही नियम आहे. गंगादशहराचा दिवस हा सिद्ध मुहूर्तप्राप्तिचे शुभ आणि फलदायी मानला जातो. या दिवशी नवीन सुरुवात आणि खरेदी दीर्घकालीन लाभ देतात. यासोबतच शासनासुरार या दिवशी पाणी, पंखा, खरबूज, भांडे आणि आंबा दान करण्याचाही नियम आहे. दहा प्रकारची पापे संपत्तात, सांगितले जाते की, गंगादशहराला गंगा नदी किंवा गंगेच्या पायात स्नान केल्याने दहा प्रकारची पापे नष्ट होतात असे मानले जाते. यामध्ये ३ प्रकारची शारीरिक, ४ प्रकारापर्यंत वाक्यांमुळे होणारी पापे आणि ३ प्रकारची शारीरिक, ४ प्रकारापर्यंत वाक्यांमुळे होणारी पापे आहेत, म्हणून हिंदू धर्मात असे म्हटले आहे की, अगुष्यात एकदा गंगेत स्नान केलेच पाहिजे. गंगादशहराच्या दिवशी दान करण्याचेही विशेष महत्त्व आहे. या दिवशी गंगाजल दान केल्याने मोठे पुण्य प्राप होते.

!! गंगा दसरा समाप्तीच्या सर्व भाविकांना हार्दिक दिवशी शुभेच्छा !!

न उमगलेला बाप....

फाटर्से डे च्या निमित्ताने. ...

बाप हा विषय आपल्यासाठी ब-यायेकी उल्लेखितच असलेला विषय. आई घराचे मागल्य असते तर बाप घराचे अस्तित्व, पण या घराच्या अस्तित्वाला खरंच कधी आपाप समजून घेतलं आहे का. ?बापाला महत्त्व असूनही त्याच्याविषयी जास्त बोललं जात नाही. सत महात्म्यानी सुदूर आईची तोंडभरून स्तुती केलेली आहे. चांगल्या गोटीनी आहेच उपमा दिली जाते, पण बापाविषयी मात्र कुठे कुठे बोलले जात नाही. काही लोकांनी बाप रेखालाला पण तोही खूप तपाट, व्यसी, मारझोड कणारा. समाजात एक-दोन टक्के बाप तसे असतीलही पण चांगल्या बापाबदल काय..?

आईकडे अशूचे पाप असतात तर बापाकडे संयमाचे घाट असतात. आई रुग्ण मोकळे होते, पण सांतवन करायला मात्र बापाबदल काय..?

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर होत नाही. कारण घरातला कर्ती माणूस म्हणजेच बाप जिवत असतो. मुलगा त्याची कर्तव्य विसरू शकतो, पण बापाला बाप होणे कधीच टाळता येत नाही. आईच्या

बापाला तेही अगदी बोटावर मोजण्याइकेके.

ज्या घरात बाप आहे त्या घराकडे कोणाची वाईट नजरेने बघायची हिंमत सुदूर ह

तालुक्यात लवकरच मा.आ.दिपक आबा साळुखे पाटील यांची जनसंवाद पदयात्रा

प्रत्यक्ष गावात जाऊन साधणार गावकन्यांशी संवाद

सांगोला | प्रतिनिधि

गेली ३५ वर्षांहून अधिक काळ सांगोला तालुक्यातील जनतेच्या सेवेत अविरतपणे कार्य करणारे राष्ट्रवादी कांग्रेसचे जिल्हाध्यक्ष मा. आम. दिपकआबा साळुंखे पाटील यांची सांगोला तालुक्यात लवकरच जनसंवाद पद्यात्रा होणार आहे. अशी माहिती राष्ट्रवादी कांग्रेसचे तालुकाध्यक्ष मधुकर बनसोडे, शहराध्यक्ष तानाजी (काका) पाटील, शिवाजी (नाना) बनकर, शिवाजीराव कोळेकर राष्ट्रवादी युवकचे तालुकाध्यक्ष अनिल (नाना) खटकाळे, महिला

आघाडीचे अध्यक्ष सख्त
विद्यार्थी आघाडीचे अनिवेस
गौस मुजावर, रवी चौगले
यांच्यासह राष्ट्रवादी
पदाधिकाऱ्यांनी दिली
पदयात्रेतून दिपकआबा ता
गावात जाऊन नागरिकांन
समस्या जाणून घेणार
त्यांच्याशी संवाद साधणार
गेली ६० वर्षे सांगोले
राजकारणात साळुंखे पाटीत
ताकद आहे. कार्यतपस्वी

काकासाहेब साळुंखे पाटील यांनी १९६५ पासून सांगोला तालुक्यातील जनतेची सेवा केली आहे. त्यांच्यानंतर पुढे ह.भ.प.स्व. शारदादेवी साळुंखे पाटील यांनीही समाजसेवेचा हाच विचार आणि वारसा पुढे सुरु ठेवला. १९९० पासून माझी आमदार दिपकआबांनी निरंतर समाजसेवेची परंपरा पुढे सुरु ठेवली आहे. सत्ता किंवा पद असो किंवा नसो साळुंखे पाटील परिवारावर प्रेम करणारी आणि विश्वास असणारी जनता हीच आपली संपत्ती या न्यायाने निरपेक्ष भावनेने दिपकआबा साळुंखे पाटील यांनी

नेहमीच सांगोला तालुक्याच्या विकासात सिहाचा वाटा उचलला आहे. वर्षानुवर्षे रखडलेले प्रश्न चुटकीसरशी मार्गी लावणे हे त्यांच्या कामाचे वैशिष्ट्य आहे. कायम जनतेच्या गराड्यात असलेले माजी आमदार दिपकआबा साळुंखे पाटील हे आता प्रत्यक्ष जनतेत जाऊन त्यांच्याशी संवाद साधणार आहेत व त्यांच्या समस्या जाणून घेणार आहेत लवकरच या जनसंवाद पदयात्रेची तारीख आणि मार्ग ठरवण्यात येणार असल्याचेही शेवटी राष्ट्रवादी कांग्रेसचे ज्येष्ठ नेते तानाजी (काका) पाटील यांनी सांगितले.

भाजप संघाचे ऐकतो कुठे:स्मार्ट मीटर लावत लोकांना अंधारात ठेवले जातंय;नाना पटोले यांची भाजपवर टीका

नागपूर-केंद्रातील एका मंत्राची कंपनी आहे, म्हणून स्मार्ट मीटर लावत लोकांना अंधारात ठेवले जात आहे. लोकांना अंधारात ठेवण्याचे पाप करणाऱ्यांना राज्याच्या सत्तेनु बाहेर जावे लागणार आहे, असे चित्र पूर्ण महाराष्ट्रमध्ये जनतेमध्ये स्मार्ट मीटर विरोधात रोष आहे, कांग्रेस प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोले यांनी म्हटले आहे.

दरम्यान नाना पटोले पुढे बोलताना म्हणाले की, महायुती सरकार आल्यानंतर उद्योजकांना मदत करण्याच्या प्रयत्नात

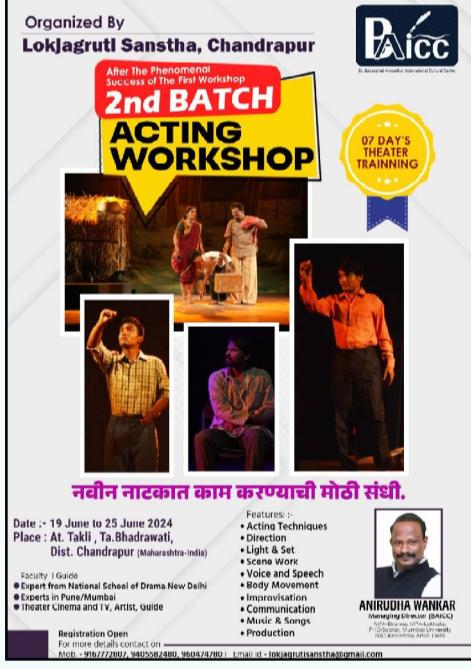
य जनतेचे जीव धोक्यात घालण्याचे सरकार करत आहे. हातावर अण्यांचा जीव जात आहे.नाना पटोले किंवा किंवा, संघ भाजपला सळ्या का देतो कळत नाही. भाजप संघाचे एकतो हणत पटोले यांनी भाजप अन् संघावर ने मत व्यक्त केले आहे.कोकण धरची जागा देऊन कॉप्रेसला गप्प गेले आहे. मुंबईत उद्धव ठाकरेंचे चिन्हावरील सर्व खासदार हे कॉप्रेस निवडून आलेत. हिम्मत असेल तर मुंबई पदवीधरची जागा उद्धव ठाकरेंकडून मिळवून दाखवा असे आव्हान भाजप आमदार नीतेश राणेंनी कॉप्रेस प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोलेना दिला आहे.नीतेश राणे हे आज सिंधुरूप येथे माध्यमांशी बोलत होते. उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाला महाविकास आघाडीत किंती दिवस ठेवायचं हे आम्ही ठरवू अशी धमकी दिल्लीतून कॉप्रेसकडून देण्यात आली आहे. हे खर की खोटे संजय राऊत यांनी सांगावे असे राणेंनी म्हटले.

भद्रावती येथे नाट्य प्रशिक्षण शिबिर नवीन तरुणांना प्रशिक्षणाची संधी

चंद्रपूर। प्रतिनिधी
लोकजागृती संस्था चंद्रपूर व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर इंटरनॅशनल कल्चरल सेंटर टाकळी, भद्रावती यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित सात दिवसीय अभिनय प्रशिक्षण शिबिर आयोजित करण्यात येत आहे. या प्रशिक्षणाचा कालावधी सात दिवसाचा असून यासाठी तज्ज्ञ म्हणून मुर्बई व दिल्लीचे विशेष मार्गदर्शक येणार आहेत. १९ जुन ते २५ जून या कालावधीमध्ये हे प्रशिक्षण घेण्यात येणार आहे. हे प्रशिक्षण डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर इंटरनॅशनल कल्चरल सेंटरच्या अडीच एकरातील प्रशस्त आवारातील महात्मा फुले सभागृह येथे संपन्न होणार असून व छत्रपती शिवाजी महाराज खुले

रंगमंदिर येथे नाटकाची रंगीत तालीम होणार आहे. सकाळी ८ ते सायंकाळी ५ वाजेपर्यंत चालणाऱ्या या प्रशिक्षणात बॉडी मूव्हमेंट, व्हाइस, स्पीच, इम्प्रोवाइजेशन यावर शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. यामध्ये भाग घेणाऱ्या कलावंतांना नाटकात काम करण्याची संधी देखील उपलब्ध करून दिली जाणार आहे. इच्छुक कलावंतानी टाकळी भद्रावती येथील प्रशिक्षणाऱ्या स्थळी येऊन प्रवेश निश्चित करावा. जास्तीत जास्त कलावंतांनी याचा लाभ घ्यावा असे आवाहन डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर इंटरनेशनल कल्चरल सेंटरचे व्यवस्थापकीय संचालक व राष्ट्रीयस्तरावर नावाजलेले नाट्य दिग्दर्शक अनिरुद्ध वनकर यांनी केलेले आहे.

**मोहन भागवतांचे तरी मोदी ऐकणार आहेत का ?
माझी पदवी ही खरी, खोटी नाही म्हणत
उद्धव ठाकरे यांचा नरेंद्र मोदी यांना टोला**

मुंबई (वृत्तसंस्था)—शिवसेना आणि मुंबईकर हे वेगळे नाते आहे. येथील पदवीधर निवडणुकीमध्ये मतदारांनी कायम शिवसेना साथ दिली आहे. त्याप्रमाणे या वेळी देखील मुंबईकर हे शिवसेनेला साथ देतील, असा विश्वास उद्धव ठाकरे यांनी व्यक्त केला आहे. मी पदवीधर मतदारसंघातील मतदार आहे. आणि माझे पदवीचे प्रमाणपत्र हे खेरे आहे, असे म्हणत उद्धव ठाकरे यांनी नरेंद्र मोदी यांना टोला लगावला आहे. अनिल परब यांच्या राजीरनाम्याच्या प्रकाशनावेळी ते बोलत होते. शिवसेना आणि मुंबईकर हे नाते वेगळे आहे. ते नाते आणखी घट्ट करू, असा विश्वास उद्धव ठाकरे यांनी व्यक्त केला. मुंबई पदवीधर विधान परिषदेच्या निवडणुकीतील उमेदवार अनिल परब यांच्या जाहीरनामाचे प्रकाशित उद्धव ठाकरे यांच्या हस्ते झाले, यावेळी ते बोलत होते. विधान परिषद निवडणाकीमुंबईत, कॅम्पेस मोबाल

निवडणुकी संदर्भात
आगाडीमध्ये सर्वांचा
आहे, असे देता
ठाकरे यांनी म्हणायला
विधान परिषद निवडणुकी
दिल्लीत काँग्रेस-
यांच्याबाबोबर चव्हाणी
त्यात कांक्षा करावी
नाशिकबाबत सर्वांनी
असल्याची माहिती

त्यांनी आपले समन्वय झाला क असल्याचे विधान परिषद त महाविकास मजूता झाला खील उद्दव हटले आहे. वडणुकीबाबत स पक्ष श्रेष्ठी झाली आहे. ण आणि मझोता झाला यांनी ठाकरे यांनी या जाऊ नवे अशी माहिती -काश्मीरमध्ये करक फडला? पस्थित केला. जात आहेत, रयांनी केला. असापन यांने आहे. मात्र गेल्या तीन दिवसात तीन हल्ले झाले असा आरोप उद्दव ठाकरे यांनी केला आ सत्ताधारी पक्षाने केवळ विरोधकांना संपवय वेळ वाया घालवला आहे. त्यामुळे त्यांनी घटले आहे. जम्मू-काश्मीरमध्ये झालेले दहशतवादी हल्ल्यावरून त्यांनी सत्ताधारी पक्षांनी टीका केली. वर्षभर नंतर राष्ट्रीय सेवा संघावर मणिपूर मधील हिंसाचाराची माहिती पोहोचावली आहे. त्यांची संदेश यंत्रणा इतकी सक्षम असेही का? असा प्रश्न उद्दव ठाकरे यांनी उपस्थित केला आहे. आता मोहन भागवत यांनी देखील यावर प्रश्न उपस्थित केला आहे. त्यामुळे आता तरी नरेंद्र मोदी तेथे जाणार आहेत का? असा प्रश्न उद्दव ठाकरे यांनी विचारला आहे. भाजपांनी संघाची आता गरज राहिली नाही, असे दिसून आहे. त्यामुळे मोहन भागवत यांचे तरी न राहिले एकणार आहेत का? असा प्रश्न त्यांनी उपस्थित केला. या प्रश्नाकडे आता तरी तुमची लक्ष देणार आहात का की केवळ तुमची ढोल वाजत राहणार? असा प्रश्न देखील त्यांनी उपस्थित केला.

सगेसोयरेच्या अंमलबजावणीसाठी सरकारचे प्रयत्न सुरु-देवेंद्र फडणवीस

मुंबई (वृत्तसंस्था) – मराठा समाजाच्या वतीने करण्यात आलेल्या सर्व मागण्या संदर्भात सरकार संवेदनशील आहे. याबाबतची प्रक्रिया सुरु असून लवकरात लवकर सर्व मागण्या माय करण्यात येतील, असे उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी म्हटले आहे. मनोज जरांगे पाटील यांच्या उपोषणा संदर्भात देखील सरकार गांभीर्याने विचार करत आहे. ओबीसी समाज आणि मराठा समाजा दोन्ही

समाजाची समन्वय साधण्यात येत असल्याचे देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले. आपण स्वतः या संदर्भात ओबीसी नेत्यांची चर्चा केली असून मराठा समाजाला सगेसोयेरेत्न आरक्षण दिल्याने ओबीसीचे काहीही नुकसान होणार नसल्याचा दावा देवेंद्र फडणवीस यांनी केला आहे.

मराठा समाजाच्या आरक्षणासाठी मनोज जरांगे पाटील यानी पुन्हा एकदा जालना जिल्ह्यातील आतरवाती

सराठी येथे उपोषणाला सुरुवात केली आहे. या उपोषणादरम्यान त्यांनी अन्न - पाणी देखील घेतलेले नाही. त्यामुळे त्यांची प्रकृती खालिवात चालली आहे. त्यांनी डॉक्टरांकडून उपचार करण्यास देखील नकार दिला आहे. त्यामुळे पुन्हा एकदा मराठा समाजाचे हे आंदोलन राज्यभरात चर्चेचा विषय ठरले आहे. मनोज जरांगे पाटील यांच्या आंदोलनामुळे राज्य सरकार पुन्हा एकदा अडचणीत सापडते का?

असा प्रश्न आता उपस्थित कला जाते आहे. यांनी संदर्भात उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी समन्वयाच्या भूमिकेतून सरकार काम करत असल्याचे म्हटले आहे. मनोज जरगे यांनी सुरु केलेल्या उपोषणा संदर्भात राज्य सरकार गंभीराने विचार करत आहे. त्यांना सरकारच्या वतीने दिलेले आश्वासन पूर्ण करण्याच्या हालचाली सुरु आहे. जाळपोळी व्यतिरिक्त मराठा आंदोलकावर दाखल्वा

करण्यात आलेले गुन्हे मागे घेण्याची प्रक्रिया ही जलद गतीने सुरु आहे. तसेच सगेसोयेरे संदर्भातली पहिली नोटिफिकेशन राज्य सरकारने जारी केली आहे. या संदर्भात आक्षेप मागवण्यात आले आहेत. तसेच ओबीसी नेत्यांची देखील मी स्वतः चर्चा करत असल्याची माहिती उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिली. छगन भुजबळ असतील किंवा इतर ओबीसी नेते असतील,

अजितदादांसोबत दीर्घकाल राहण्याचा भाजप नेतृत्वाचा निर्णय

मुंबई (वृत्तसंस्था)—लोकसभा निवडणुकीत आमच्याकडून काही चुका किंवा त्रुटी राहिल्या होत्या. त्यातून बोध घेऊ. त्या दुरुस्त केल्या जातील आणि आम्ही विधानसभेला सामरे जाऊ, असा विश्वास राष्ट्रवादी काँग्रेसचे मुख्य प्रवक्ते उमेश पाटील यांनी पत्रकार परिपदेत व्यक्त केला. अजितदादांचे राजकीय काम आणि मेहनत लक्षात घेऊन त्यांच्यासोबत दीर्घकालीन राहण्याचा निर्णय भाजपच्या शिर्षस्थ नेतृत्वाने घेतला आहे. त्यावर ते ठाम आहेत, असेही उमेश पाटील यांनी स्पष्ट केले. महायुतीमध्ये कोणते च वाद नाहीत. निवडणुकीत ज्यांना यश मिळाले आहे त्यांच्याकडून काही वक्तव्य येत आहेत, तर अपयशामुळे आमच्या खालच्या स्तरावरील कार्यकर्त्यांची वक्तव्य येत आहेत, परंतु येणारी विधानसभा डोक्यासमोर ठेवून आमच्यामध्ये कोणातही समज – गैरसमज निर्माण होणार नाही याची काळजी घेतली जाईल, असेही उमेश पाटील यांनी स्पष्ट केले. अंतर्गत मतभेदाचे विषय समन्वय समितीसमोर मांडून त्याचे निराकरण केले जाईल. त्यामुळे 'आमचे लक्ष्य विधानसभा क्षेत्र' हे आहे हेही उमेश

पाटील यांनी सांगितले.
 संघाचे 'ते' अधिकृत मुख्यपत्र नाही, प
 संघाच्या विचारधारेची भूमिका मांडणरे
 मुख्यपत्र आहे. त्यात ज्यांनी हा लेख लिहिल
 आहे त्याच्याशी भाजपचे शिर्षस्थ नेते सहम
 आहेत असे मला वाटत नाही, अ
 सांगतानाच अपयश आल्यावर त्याल
 वेगवेगळी कारणे शोधली जातात. राजकी
 पक्ष एकमेकांच्या विरोधात असतात त्यावेक
 त्रुटी शोधून आरोप करत असतात
 राजकारणात आरोप-प्रत्यारोप होत असतात

अंतिम निष्कर्षावर सगळे ठरत असते. संघाने जे काही म्हटले आहे त्यात तथ्य आहे, असेही मला वाटत नाही, असेही उमेश पाटील म्हणाले. शिव - शाहू - फुले - आंबेडकरांची पुरोगामी विचारधारा मुस्लीम समाजासाठी धोरणे आखणे किंवा विशेष तरतूद करणे म्हणजे पुरोगामी विचारधारा नाही, तर पुरोगामी विचार हा सर्वधर्मसम्भाव सांगणारा आणि सर्व समाजघटकांना सोबत घेऊन जाणारा विचार आहे. तो समतेचा विचार आहे. मुस्लीम समाजातील अनेक लोकांचे देशासाठी मोठे योगदान राहिले आहे. या समाजाच्या शैक्षणिक आणि त्याच्या आर्थिक प्रगतीकरता संविधानात सांगितले आहे. त्यानुसारच मदत केली जात आहे. आम्ही मुस्लीम समाजाला ५ टक्के शैक्षणिक आरक्षण देण्यासंदर्भात निर्णय घेतला होता. तो निर्णय उच्च न्यायालयात स्वीकारला गेला होता. नंतरच्या काळात तो विषय मागे पडला. मात्र, मुस्लीम समाजाला शैक्षणिक आरक्षण मिळाले पाहिजे ही आमची भूमिका ठाम आहे, असेही उमेश पाटील यांनी पत्रकारांनी विचारलेल्या प्रश्नाला उत्तर देताना सांगितले.

